

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА
УПРАВЛІННЯ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Андрій ФОМЕНКО

_____

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКУМ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Освітній ступінь: молодший бакалавр

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітня програма : «Психологія»

Наказ ДДУВС від 31.08.2020 № 649

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

Дніпро – 2020

Практикум із загальної психології // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020 - 11 с.

РОЗРОБНИК:

ДЕМЧУК Тимофій, старший викладач кафедри психології та педагогіки факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

БОЧЕЛЮК Віталій, професор кафедри психології та педагогіки Дніпровського гуманітарного університету, доктор психологічних наук, професор.

ЄВДОКИМОВА Наталія, професор кафедри психології та педагогічної освіти Харківської Міжнародного класичного університету, доктор психологічних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та психології 23.08.2020, протокол № 1

Рекомендовано Науково-методичною радою університету 25.08.2020, протокол № 11

Схвалено Вченою радою університету рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 2 років. « 27» серпня 2020, протокол № 12

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Практикум із загальної психології**» є оволодіння комплексними знаннями та формування щодо володіння початковими знаннями та вміннями в сфері психології, здатності вирішувати спеціалізовані завдання, які характеризуються комплексністю та певною невизначеності умов, у професійній діяльності в сфері психології.

Компетентності для формування яких використовується дисципліна «Практикум із загальної психології»:

ЗК7 - здатність розвивати власну професійну етику;

ЗК9 – реалізація загальнолюдських цінностей;

СК3 – розуміння і володіння технологіями в професійній діяльності

СК9 - здатність до саморозвитку та рефлексії.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: «Психофізіологія», «Вікова психологія та психологія розвитку», «Основи психодіагностики», «Юридична психологія».

Результати вивчення навчальної дисципліни «Практикум із загальної психології»

Згідно з вимогами освітньої програми Здобувачі повинні **знати**:

- 1) методики психологічних досліджень
- 2) правила інструктування досліджуваних
- 3) засоби мотивації досліджуваних

вміти:

- 1) готувати стимульний матеріал методик
- 2) організовувати емпіричні дослідження
- 3) обробляти та інтерпретувати отримані дані

Програмні результати:

ПР12- володіння навиками експертизи навчальної і спеціальної літератури;

ПР18- уміння вести здоровий спосіб життя;

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно).*

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ

Поняття та класифікація методів дослідження в психології. Класифікація Б.Г.Ананьєва. Види методів - основні та допоміжні.

Головні методологічні принципи психологічного дослідження. Вимоги до проведення психологічного дослідження (планування, місце проведення, технічне оснащення, підбір досліджуваних, вимоги до дослідника, вимоги до інструкції, протокол дослідження, обробка результатів).

Взаємозв'язок між методологією, методами та методиками дослідження

Тема 2. СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Історичні аспекти методу. Мета проведення спостереження.
Предмет спостереження. Схема процесу спостереження.
Похибки спостереження. Переваги та вади методу спостереження.

Тема 3. ЕКСПЕРИМЕНТ ЯК ОСНОВНИЙ МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Поняття про психологічний експеримент. Характеристика особливостей експерименту, порівняно з методом спостереження. Види експерименту. Правила проведення експериментальних досліджень в психології. Вимоги до процедури експерименту. Залежна та незалежна змінні. Рандомізація, генеральна та репрезентативні вибірки. Вимоги до репрезентативної вибірки. Причини викривлення експериментальних даних. Квазіекспериментальні дослідження.

Тема 4. ОПИТУВАННЯ ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Поняття про інтерв'ю як різновид методу опитування. Інтерв'ю - як метод дослідження в соціології та соціальній психології. Особливості організації інтерв'ю. Вимоги до інтерв'юера. Обробка результатів інтерв'ю. Анкетування - метод письмового опитування. Види питань в анкеті. Вимоги до складання анкет. Баланс відкритих та закритих питань в різного виду анкет. Основні правила складання анкет.

Тема 5. ПСИХОЛОГІЧНЕ ТЕСТУВАННЯ

Поняття про метод тестування. Види тестів. Вимоги до тестів, які застосовує в своїй діяльності практичний психолог. Сфери застосування тестових методик. Особливості застосування тестових методик для психодіагностичних або дослідницьких цілей. Правила проведення процедури тестування. Загальні характеристики проєктивних методів вивчення особистості. Особливості застосування проєктивних методик для психодіагностичних та дослідницьких цілей. Основні різновиди методик, які базуються на принципі проєкції. Тести інтелектуальних здібностей. Тести діагностування розумових та мисленневих здібностей. Тести темпераменту. Особистісні опитувальники. Тести діагностування комунікативних вмінь. Тести діагностування психічних станів особистості. Проєктивні методики

Тема 6. УЗАГАЛЬНЕННЯ НЕЗАЛЕЖНИХ ХАРАКТЕРИСТИК

Сутність та специфічні особливості методу узагальнення незалежних характеристик. Причини порушення вірогідності результатів при застосуванні

цього методу. Вимоги до процедури проведення методу узагальнення незалежних характеристик.

Тема 7. МЕТОД ВИВЧЕННЯ ПРОДУКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

Особливість даного методу як методу дослідження в психології. Вади та переваги методу. про змістовні одиниці інформації. Види методу. Сутність контент - аналізу як різновиду методу вивчення продуктів діяльності. Зміст основних процедур контент-аналізу. Категорії та одиниці аналізу в текстах. Групування результатів контент-аналізу.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання. З навчальної дисципліни «Практикум із загальної психології» передбачено:

- для денної форми навчання – екзамен.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії оцінювання успішності навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «**Практикум із загальної психології**» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: стандартизовані тести; наскрізні проекти, командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи, екзамен.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 *(оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

..... **Лариса НАЛИВАЙКО**

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ПРАКТИКУМ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Освітній ступінь: молодший бакалавр   Спеціальність: 053 Психологія
на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА   Обсяг 3,0 кредитів ЄКТС (90 годин).

Факультет соціально-психологічної освіти та управління

Курс 1   Група МБ-ПС-021

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота	
			Всього	Лекції	Семинари	Практ. заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Методи дослідження в психології	12	6			6	6	
2	Спостереження як метод психологічних досліджень	12	6			6	6	
3	Експеримент як основний метод психологічних досліджень	12	6			6	6	
4	Опитування як метод психологічного дослідження	12	6			6	6	
5	Психологічне тестування	12	6			6	6	
6	Узагальнення незалежних характеристик	12	6			6	6	
7	Метод вивчення продуктів діяльності	18					18	
	Разом за семестр	90	36			36	54	
	Разом за навчальний рік	90	36			36	54	
	Форма підсумкового контролю	залік						

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та психології 23.08.2020, протокол № 1

**Т.в. о. завідувача кафедри
психології та педагогіки**

Тимофій ДЕМЧУК

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум з загальної психології

Освітній ступінь: **молодший бакалавр**   Спеціальність : **053 Психологія**

на 2020/2021 навчальний рік

Література.

1. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике.- СПб.,2000.
2. Годфруа Ж. Что такое психология : В 2 т.- М.,2000.
3. Горбатов Д.С. Практикум по психологическому исследованию.-М.: Изд. дом «Бахрах-М»,2000.
4. Майерс Д. Социальная психология.- СПб.,1997.
5. Методы социальной психологии/ Ред. Е.С.Кузьмин, В.Е.Семёнов.- Л.,1977.
6. Немов Р.С. Психология.-М.,1995,т.3.
7. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии/ Под общ.ред. А.А.Крылова , С.А.Маничева.- СПб.:Питер,2004.
8. Психология :Словарь/ Под общ.ред. А.В.Петровского, М.Г.Ярошевского .
9. Словарь практического психолога / Под ред. Ю.Головина.- М.,-2000.
10. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности.-М.,1980.
11. Хьелл Л.,Зинглер Д. Теории личности.-СПб.,1997.

2. Підручники, посібники:

- 1 Роменець І.П. Загальна психологія. Навч. посіб./ І.П. Роменець.
– К.: Каравела, 2018.
2. Волкова О.П. Психологія. Навч. посіб./ О.П. Волкова – К.: Академія, 2012.
3. Главацька О.Л. Психологія особистості: Навч. посіб. / О.Л. Главацька - К.: Каравела, 2018.
4. Джаман Т.В. Історія психології України: Навч. посіб./ Т.В. Джаман - К.:Каравела, 2017.
5. Пащенко М.Ю., Красноштан І.В. Психологія: Підручник./ М.Ю. Пащенко, І.В. Красноштан – К.: Центр навчальної літератури, 2019.
6. Рижих Ю.Г. Загальна психологія: Навч. посібник / Ю.Г. Рижих - К.:Каравела, 2018.

5. Інтернет-ресурси:

1. <http://osvita.ua/school/psychology/> – osvita. ua.

2. <http://www.meta-ukraine.com> – Мета – українська пошукова система.
3. <http://management.com.ua>.
4. <http://www.google.com> – пошукова система Google.

**Т.в.о. завідувача кафедри
психології та педагогіки**

Тимофій ДЕМЧУК